

Sygn. akt **XXIII Ga 1201/18**

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, Sąd Gospodarczy, XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Janas

SSO Tomasz Szczurowski (spr.)

SSO Anna Gałas

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2018 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w D.

o zmianę wpisu

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie z 5 czerwca 2018 r., sygn. akt Wa. XIV Ns-Rej. KRS (...)

postanawia

oddalić apelację.

SSO Tomasz Szczurowski SSO Anna Janas SSO Anna Gałas

Sygn. akt XXIII Ga 1201/18

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 5 marca 2018 r. wnioskodawca (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w D., wniósł o ujawnienie w rejestrze zmiany umowy spółki komandytowej i wynikającej z niej zmiany danych komandytariusza w zakresie wysokości wniesionego przez niego nowego wkładu, informacji, że jest to wkład niepieniężny oraz wniesiony w wysokości sumy komandytowej.

Postanowieniem z dnia 19 marca 2018 r. referendarz sądowy odmówił wpisu i orzekł o kosztach sądowych. W uzasadnieniu referendarz wskazał, że zmiana umowy spółki została dokonana bez zachowania wymogu reprezentacji współnika (komplementariusza) będącego spółką z ograniczoną odpowiedzialnością przez pełnomocnika ustanowionego uchwałą współników.

Na postanowienie to wnioskodawca wniósł skutecznie skargę na orzeczenie referendarza sądowego.

Zaskarżonym postanowieniem wydanym w dniu 5 czerwca 2018 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie oddalił wniosek (pkt I) oraz zarządził zwrot wnioskodawcy (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w D. kwoty 100 zł uiszczonej tytułem opłaty za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym (pkt II).

Uzasadniając przedmiotowe rozstrzygnięcie, Sąd Rejonowy ustalił, że wspólnikami (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa byli: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, jako komplementariusz oraz M. N. (1), S. N., D. N., i J. N.. Wspólnikami uprawnionymi do prowadzenia spraw spółki byli natomiast: komplementariusz oraz komandytariusze J. N. i M. N. (1). Powyższe uregulowane było w treści § 9 ust. 4 umowy spółki. W sprawach przekraczających zakres zwykłych czynności wymagana była zgoda wyłącznie wszystkich wspólników komandytariuszy uprawnionych do prowadzenia spraw spółki w formie uchwały.

Sąd I instancji wskazał, że § 10 ust. 4 pkt. 1 umowy spółki stanowił, iż oprócz spraw wskazanych w bezwzględnie obowiązujących przepisach k.s.h. oraz innych postanowieniach umowy spółki, uchwały komandytariuszy, którym przyznano prawo prowadzenia spraw spółki, wymaga m. in. zmiana umowy spółki.

Z dalszych ustaleń Sądu Rejonowego wynikało, że 1 marca 2018 r. M. N. (1) działając w imieniu własnym jako komandytariusz przedmiotowej spółki oraz reprezentując spółkę (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jako jej członek zarządu uprawniony do samodzielnej reprezentacji oraz J. N. jako komandytariusz podjęli protokołowaną notarialnie uchwałę o zmianie umowy spółki komandytowej. Zmiana polegała na podwyższeniu wkładu komandytariusza M. N., zmianie wysokości sumy komandytowej M. N. oraz zmianie uczestnictwa w zyskach spółki.

Przechodząc do rozważań prawnych rozstrzygnięcia, Sąd Rejonowy w pierwszej kolejności powołał się na treść art. 9 k.s.h. zgodnie z którym, zmiana postanowień umowy spółki (osobowej) wymaga zgody wszystkich wspólników, chyba że umowa stanowi inaczej. Sąd I instancji zaznaczył, że przepisy kodeksu dotyczące spółki komandytowej (do której na mocy art. 103 § 1 w sprawach nieuregulowanych stosuje się przepisy o spółce jawnej), nie regulują - w przeciwieństwie do przepisów dotyczących spółki z ograniczoną odpowiedzialnością - sposobu zmiany umowy spółki, w szczególności nie stanowią, aby do zmiany umowy spółki komandytowej mogło dojść w drodze uchwały zgromadzenia wspólników rozumianej analogicznie, jak w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością. Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, że w spółce komandytowej nie istnieją organy, co oznacza, że zgromadzenie wspólników też nie jest organem podejmującym uchwały.

Konkludując, Sąd Rejonowy uznał, że zmiana umowy spółki jest czynnością prawną dokonywaną między jej wspólnikami, bez względu na to, czy zostanie nazwana zmianą umowy, czy uchwałą o zmianie umowy. Jeżeli umowa spółki komandytowej tak stanowi, do zmiany takiej może nie być potrzebna zgoda wszystkich wspólników. Sąd przyjął, że w przedmiotowej sprawie - wbrew stanowisku skarżącego - umowa spółki nie przewiduje, aby do zmiany umowy spółki mogło dojść bez zgody wszystkich jej wspólników. Zapis § 10 ust. 4 pkt. 1 umowy wprowadza wymaganie, iż poza sprawami wskazanymi w bezwzględnie obowiązujących przepisach kodeksu oraz innych postanowieniach umowy, do zmiany umowy spółki wymagana jest uchwała wspólników komandytariuszy, którym przyznano prowadzenie praw spółki. Jest to zatem warunek konieczny do zmiany umowy spółki, co nie oznacza, że jest to warunek wystarczający. Wobec braku innych postanowień umowy w zakresie warunków zmiany umowy, Sąd Rejonowy uznał, że brak jest podstaw do przyjęcia, że umowa umożliwia jej zmianę bez zgody wszystkich wspólników.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania Sąd Rejonowy stwierdził, że do zmiany umowy spółki komandytowej, której wspólnikami jest spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i członkowie jej zarządu, zastosowanie ma art. 210 § 1 k.s.h., jeśli na zmianę umowy konieczna była zgoda wspólnika będącego spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, co miało miejsce w niniejszej sprawie. Sąd I instancji uznał, że skoro przy zmianie umowy spółki komplementariusz był reprezentowany przez zarząd, a nie przez pełnomocnika powołanego uchwałą wspólników oraz nie przedstawiono zgody pozostałych komandytariuszy, zmiana umowy była nieważna i jako taka nie może być wraz ze skutkami z niej wynikającymi ujawniona w rejestrze.

Zarzut pełnomocnika skarżącego, że art. 210 § 1 k.s.h. nie miał zastosowania do czynności między spółką komandytową a członkiem zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością będącej komplementariuszem spółki komandytowej, był w ocenie Sądu Rejonowego bezprzedmiotowy, jako że zmiana umowy spółki komandytowej nie jest czynnością tej spółki, jak też nie jest prowadzeniem spraw spółki.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005 r o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167 poz. 1398 ze zm.).

Od powyższego postanowienia apelację wniósł wnioskodawca, zaskarżając je w całości oraz zarzucając mu:

1. naruszenie art. 210 § 1 k.s.h., polegające na zastosowaniu normy prawnej wynikającej z niniejszego przepisu do stosunku prawnego spółki komandytowej, poprzez uznanie, że do umowy pomiędzy członkiem zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, będącej komplementariuszem spółki komandytowej a spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, dotyczącej stosunku spółki komandytowej, tj. zmiany postanowień umowy spółki komandytowej, stosuje się postanowienia art. 210 k.s.h., podczas gdy regulacja wynikająca z przepisów art. 210 k.s.h. ma charakter wyjątkowy, co powinno wykluczać jej rozszerzającą wykładnię, a zatem analogiczne stosowanie art. 210 k.s.h. w stosunku do spółki komandytowej jest niedopuszczalne;

2. naruszenie art. 121 § 1 i § 2 k.s.h. w zw. z art. 103 § 1 k.s.h. i 43 § 1 k.s.h. w zw. z art. 2 k.s.h. i art. 353¹ k.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 1 umowy spółki, polegające na błędnej wykładni umowy spółki, postanowień odnoszących się do prowadzenia spraw spółki oraz postanowień odnoszących się do czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu uregulowanych w art 121 § 1 i § 2 k.s.h. w zw. z art. 103 § 1 k.s.h. i art. 40 k.s.h. oraz art. 43 k.s.h., poprzez przyjęcie, że w katalogu czynności odnoszących się do prowadzenia spraw spółki oraz w katalogu czynności przekraczających zakres zwykłych czynności nie może być usankcjonowane uprawnienie do zmiany postanowień umowy spółki, podczas gdy mając na uwadze fakt, iż żadna norma prawna kodeksu spółek handlowych nie zabrania wspólnikom określania katalogu czynności prawnych przekraczających zakres zwykłego zarządu, wspólnicy spółki, na podstawie art. 43 k.s.h. i art. 2 k.s.h. i art. 353¹ k.c., uprawnieni byli do włączenia do katalogu czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu spółki w umowie spółki, uprawnienia do zmiany postanowień umowy spółki, a tym samym dokonania modyfikacji kodeksowej zasady dotyczącej zmiany postanowień umowy spółki wyrażonej w art. 9 k.s.h., co zostało dokonane na podstawie § 10 ust. 4 pkt 1 umowy spółki (w powiązaniu z § 9 ust. 7 umowy spółki w zw. z § 9 ust. 4 umowy spółki), poprzez przyznanie wyłącznego uprawnienia do zmiany postanowień umowy spółki wspólnikom komandytariuszom, którym przyznano prawo prowadzenia spraw spółki, tj. M. N. i J. N.;

3. naruszenie art. 9 k.s.h. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 1 umowy spółki, polegające na błędnej wykładni umowy spółki, poprzez uznanie, że umowa spółki nie zawiera postanowień modyfikujących zasadę wyrażoną w art. 9 k.s.h. odnoszącą się do zmiany postanowień umowy spółki i tym samym błędne przyjęcie, że do zmiany postanowień umowy spółki wymagana jest zgoda wszystkich wspólników spółki, podczas gdy prawidłowa wykładnia postanowień spółki tj. § 9 ust. 4-8 i § 10 ust. 3-4 umowy spółki prowadzi do przeciwstawnych wniosków, mianowicie że do zmiany postanowień umowy spółki wymagana jest wyłącznie zgoda wspólników komandytariuszy, którym przyznano prawo prowadzenia spraw spółki, tj. M. N. i J. N..

Mając na uwadze powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji, celem dokonania wpisu zmiany danych wnioskodawcy do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego w postaci: wpisania zmiany umowy spółki z dnia 1 marca 2018 r. (zmiana § 7 ust. 2, § 8 ust. 2 oraz § 13 ust. 1 Umowy Spółki) oraz wpisania zmiany danych wspólnika komandytariusza M. E. N. w zakresie wartości wniesionego przez nią wkładu i wysokości sumy komandytowej. Nadto skarżący wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Przystępując do analizy niniejszej sprawy w kontekście zarzutów wywodzonych w apelacji w pierwszej kolejności należy podkreślić, że zakres kognicji przysługującej Sądowi Rejestrowemu w postępowaniu rejestrowym określa art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. 2018, poz. 986 j.t., zwana dalej: (...)). Zgodnie z tym przepisem Sąd Rejestrowy bada, czy dołączone do wniosku dokumenty są zgodne pod względem formy

i treści z przepisami prawa. Powyższy przepis potwierdza, że Sąd Rejestrowy nie tylko pełni funkcję rejestracyjną, ale również sprawuje wymiar sprawiedliwości poprzez kontrolę przedkładanych mu wraz z wnioskiem dokumentów, tak co do ich zgodności z przepisami formalnymi, jak i materialnymi. Stanowisko to znajduje potwierdzenie choćby w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2017 r. II CSK 488/16, niepubl. w którym wskazano, że wykładnia art. 23 ust. 1 ustawy z 1997 r. o KRS przemawia za stwierdzeniem, że Sąd Rejestrowy na podstawie tego przepisu jest uprawniony do badania przedłożonych mu dokumentów mających stanowić podstawę wpisu.

Sąd Okręgowy w znacznej mierze podziela ustalenia faktyczne i wywody prawne Sądu Rejonowego, niemniej wymagają one uzupełnienia w kontekście zebranego materiału dowodowego, jak również zarzutów podniesionych w apelacji, która stała na stanowisku, że podstawą uwzględnienia wniosku o zmianę w spółce, jest przede wszystkim umowa spółki. W powyższym kontekście należy przypomnieć, że zgodnie z art. 9 k.s.h. zmiana postanowień umowy spółki wymaga zgody wszystkich współników, chyba że umowa stanowi inaczej. W tym kontekście na podzielenie zasługuje zarzut apelacji, że Sąd Rejonowy naruszył art. 9 k.s.h. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 1 Umowy Spółki, w wyniku błędnej wykładni umowy spółki, poprzez uznanie, że umowa spółki nie zawiera postanowień modyfikujących zasadę wyrażoną w art. 9 k.s.h. odnoszącą się do zmiany postanowień umowy spółki i tym samym błędne przyjęcie, że do zmiany postanowień umowy spółki wymagana jest zgoda wszystkich współników spółki. Trzeba bowiem zaznaczyć, że zgodnie z § 9 ust. 4 umowy spółki prawo i obowiązek prowadzenia spraw spółki przysługuje współnikowi komplementariuszowi, przy czym prawo to przysługuje również komandytariuszowi M. E. N. i współnikowi komandytariuszowi J. N.. W myśl jednak § 9 ust. 7 umowy spółki do czynności przekraczających zakres zwykłych czynności wymagana jest wyłącznie zgoda wszystkich współników komandytariuszy, którym przyznano prawo prowadzenia spraw spółki w formie uchwały (ust. 7). Z powiązania § 9 ust. 7 umowy spółki z § 9 ust. 4 tej umowy wynika, że w sprawach przekraczających zakres zwykłego zarządu wymagana jest zgoda wyłącznie M. N. (2) i J. N.. Jednocześnie nie można pominąć brzmienia § 9 ust. 8 umowy spółki zgodnie z którym do czynności przekraczających zakres zwykłych czynności zalicza się przede wszystkim czynności wymienione w § 10 ust. 4 umowy spółki. Zgodnie zaś z treścią § 10 ust. 4 pkt 1 umowy spółki, oprócz spraw wskazanych w bezwzględnie obowiązujących przepisach k.s.h. oraz innych postanowieniach umowy spółki, zmiana umowy spółki wymaga uchwały współników komandytariuszy, którym przyznano prawo prowadzenia spraw spółki. Z zawartego w § 9 ust. 8 umowy spółki odwołania do § 10 ust. 4 umowy spółki, jednoznacznie wynika, że do zmiany umowy spółki w przedmiotowym przypadku wymagana była wyłącznie zgoda M. N. (2) i J. N.. Błędnie więc Sąd Rejonowy ustalił, że umowa spółki nie zmieniała dyspozycji art. 9 k.s.h.

Ponadto należy zaznaczyć, że uchwała nr 2 (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej została podjęta właśnie przez dwóch jej współników tzn. M. N. (2) i J. N.. Co prawda z pierwszej części protokołu z dnia 1 marca 2018 r. wynika, że oświadczenie tam zawarte złożyła M. N. (2) i J. N., przy czym ta pierwsza działając zarówno w imieniu własnym, jak i (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, niemniej brak jest podstaw do przyjęcia, że przy podejmowaniu uchwały nr (...) brała udział M. N. (2) działając w imieniu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Przeciwno takiemu wnioskowi świadczy przede wszystkim komparacja tej uchwały w której wskazano, że podejmowana jest ona głosami jedynie współników mających prawo prowadzenia spraw spółki, a to w przedmiotowym przypadku, zgodnie z § 9 ust. 8 w zw. z § 10 ust. 4 w zw. z § 9 ust. 7 umowy spółki przysługiwało jedynie M. N. (2) i J. N.. Ponadto nie można pominąć, że zgodnie z treścią uchwały została ona podjęta jednogłośnie 90 głosami „za”. Tymczasem w myśl § 10 ust. 2 umowy spółki współnicy podejmują uchwały zgodnie z przydziałem głosów określonym w stosunku do przypadającego im udziału w zysku, przy czym na każde 1% udziału w zysku przypada jeden głos. Udział w zysku współników określa natomiast § 13 ust. 1 umowy zgodnie z którym udział w zysku: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wynosi 4%, M. N. (2) 45%, J. N. 45%, S. N. 3%, zaś D. N. 3%. Powyższe oznacza, że M. N. (2) przysługuje 45 głosów, zaś J. N. również 45 głosów. Skoro uchwała nr 2 w przedmiocie zmiany umowy została podjęta jednogłośnie, a głosowało za nią 90 głosów, to fakt ten oznacza, że w głosowaniu wzięła udział wyłącznie M. N. (2) w imieniu własnym i J. N. w imieniu własnym. Powyższe zaś oznacza, że Sąd Rejonowy o tyle naruszył art. 210 § 1 k.s.h., że w głosowaniu dotyczącym uchwały mającej stanowić podstawę zmiany umowy spółki w ogóle nie brała udziału (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, a wobec tego rozważania dotyczące ewentualnego zastosowania art. 210 § 1 k.s.h. były przedwczesne.

Mimo jednak powyższych uchybień tak w zakresie ustaleń faktycznych, jak i zastosowania art. 210 § 1 k.s.h. w ocenie Sądu Okręgowego zaskarżone postanowienie odpowiada prawu, a apelacja zasługiwała na oddalenie. Trzeba bowiem zaznaczyć, że w zaistniałym w niniejszej sprawie układzie sytuacyjnym zmiana umowy spółki będącej spółką osobową mogłaby być dokonana mniejszością głosów i to dodatkowo komandytariuszy. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w czasie podejmowania uchwały nr 2 liczyła pięciu wspólników, zaś do zmiany umowy wymagana była jedynie zgoda M. N. (2) i J. N.. Zdaniem Sądu Okręgowego dopuszczając taką możliwość wspólnicy (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej wyszli poza dyspozytywny charakter normy art. 9 k.s.h., a co więcej naruszyli naturę spółki komandytowej. W konsekwencji Sąd Rejonowy był uprawniony do zbadania uchwały nr 2 w przedmiocie zmiany umowy spółki, a ponieważ została ona podjęta przez mniejszość wspólników, to zasadnie odmówił wpisu zmiany umowy i okoliczności z tym związanych do Rejestru. Należy dodać, że spółka komandytowa nie jest spółką kapitałową i pierwszorzędne znaczenie ma jej skład personalny. Aczkolwiek w doktrynie dopuszcza się czasem odstępstwo od wymogu zgody na zmianę umowy wszystkich wspólników i liczenie głosów nie „według głów”, ale kapitałowego zaangażowania wspólników, niemniej z drugiej strony podkreśla się powszechnie, iż odstępstwa od modelu wynikającego z art. 9 k.s.h. nie mogą prowadzić do dopuszczenia zmiany umowy mniejszością wspólników (tak: J. P. N., w: R. P., T. S.(red.), Komentarz do kodeksu spółek handlowych. Spółki osobowe, Warszawa 2011, s. 102-103; M. S., w: J. B., M. B. G. N., K. O., R. P., A. R., M. S., G. S., M. T., R. Z., Kodeks spółek handlowych. Komentarz, Warszawa 2017, s. 60; M. R., Kodeks spółek handlowych. Komentarz, Warszawa 2009, s. 39; J.A. S., E. Z., w: J.A. S. (red.), Kodeks spółek handlowych. Komentarz, Warszawa 2009, s. 51). Słusznie wskazuje się w doktrynie, że dopuszczenie dokonywania zmiany umowy spółki osobowej mniejszością wspólników jest sprzeczne z naturą spółki osobowej jako organizacji korporacyjnej opartej na zasadzie równości, przy założeniu konstrukcyjnym, iż każdemu wspólnikowi przysługuje pełnia praw spółkowych, co przekłada się na jego odpowiedzialność za zobowiązania spółki. Pozbawienie zaś większości wspólników realnego wpływu do treści łączącego stosunku prawnego może osłabić więź korporacyjną (tak: M. T., Zakres swobody umów w spółkach handlowych, Warszawa 2012, s. 236). Nie można również pominąć, że w niniejszej sprawie umowa spółki dopuszcza dokonywanie jej zmiany nie tylko mniejszością wspólników, ale dodatkowo jedynie głosami komandytariuszy, a więc wspólników którzy ponoszą jedynie ograniczoną odpowiedzialność za zobowiązania spółki. Taka regulacja nie tylko narusza naturę spółki osobowej, a dodatkowo naturę tego konkretnego typu spółki osobowej – spółki komandytowej. Trzeba bowiem dodać, że na gruncie polskiego kodeksu spółek handlowych przyjęto tzw. klasyczny model spółki komandytowej. Co prawda przepisy dyspozytywne zezwalają na zbliżenie konkretnej spółki do modelu dynamicznego, niemniej nawet ten ostatni opiera się jedynie na aktywnej roli komandytariuszy obok komplementariuszy, a nie na przejęciu rządów spółką przez komandytariuszy. Gdyby komandytariusze mieli przejąć rządy spółką, to byłoby to sprzeczne z zakresem odpowiedzialności poszczególnych wspólników za zobowiązania spółki. Zdaniem Sądu Okręgowego dopuszczając w niniejszej sprawie dokonywanie zmiany umowy spółki mniejszością głosów i to w dodatku jedynie głosami dwóch z czterech komandytariuszy doszło do naruszenia natury spółki, a przez to art. 9 k.s.h. i Sąd Rejonowy zasadnie odmówił wpisu tak dokonanej zmiany do rejestru. Skoro bowiem zawarte w umowie postanowienie narusza art. 9 k.s.h., jak również wykracza poza art. 353⁽¹⁾ k.c. w zw. z art. 2 k.s.h., to zmiana umowy spółki mogła odbyć się jedynie z pełnym poszanowaniem wymogów wynikających bezpośrednio z art. 9 k.s.h., a więc za zgodą wszystkich wspólników, co jednak w niniejszej sprawie nie miało miejsca. Dla powyższego wniosku żadnego znaczenia nie mają powoływane w apelacji więzi rodzinne zachodzące pomiędzy poszczególnymi wspólnikami. Pominąwszy fakt, że więzi te zachodzą jedynie pomiędzy komandytariuszami, należy wskazać, że wyżej powołane reguły mają zastosowanie do każdej spółki osobowej, niezależnie od jej składu personalnego i niezależnie od więzi zachodzących pomiędzy poszczególnymi wspólnikami. Reguły te mają bowiem na celu ochronę zarówno poszczególnych wspólników, w tym przypadku głównie komplementariusza, ale również spółki komandytowej.

Ubocznie jedynie należy wskazać, że w przypadku w którym do zmiany umowy spółki osobowej wymagana jest zgoda wspólnika będącego spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, jak również wspólnika będącego członkiem zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, to dokując takiej zmiany należy zastosować art. 210 k.s.h. Należy bowiem podkreślić, co konsekwentnie pomija apelujący, że w spółkach osobowych nie doszło do wyodrębnienia organu na kształt zgromadzenia wspólników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, czy walnego zgromadzenia spółki

akcyjnej. Powyższe jest konsekwencją braku pełnego zerwania spółki osobowej z jej substratem personalnym, co wyraża się w fakcie, że spółka osobowa jest jedynie ustawową (ułamną) osobą prawną, natomiast nie ma osobowości prawnej, jak również ponoszeniem przez wspólników subsydialnej odpowiedzialności za zobowiązania spółki. Skoro więc art. 9 k.s.h. do zmiany umowy spółki wymaga zgody wspólników, to należy przyjąć, że czynność ta jest czynnością dokonywaną między wspólnikami, a nie przez jakikolwiek organ spółki jak ma to miejsce w przypadku spółek kapitałowych. Zmiana umowy spółki osobowej jest dokonywana na podstawie porozumienia zmieniającego pomiędzy jej wspólnikami (umowy). Stronami tej czynności, z uwagi na brak właściwego organu są poszczególni wspólnicy, w tym przypadku w szczególności (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością oraz jej członkowie zarządu. W takiej zaś sytuacji do porozumienia wspólników art. 210 § 1 k.s.h. znajduje pełne zastosowanie. Art. 210 § 1 k.s.h. znajduje bowiem zastosowanie nie tylko przy zawieraniu umowy w nim wskazanej, ale również przy dokonywaniu jakichkolwiek czynności następczych z umową tą związanych, a więc w szczególności przy zawieraniu porozumienia zmieniającego tę umowę. Nie sposób więc uznać, że Sąd Rejonowy dokonując oceny czynności prawnej zmieniającej umowę spółki komandytowej naruszył art. 9 k.s.h. w zw. z art. 210 § 1 k.s.h. W ostatnim czasie teza ta została potwierdzona uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 7 września 2018 r. III CZP 42/18, niepubl. w której uznano, że jeżeli członek zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest wraz z tą spółką wspólnikiem spółki komandytowej, do wyrażenia przez spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością zgody na zmianę umowy spółki komandytowej - wymaganej na podstawie art. 9 k.s.h. - ma zastosowanie art. 210 § 1 **k.s.h.**

Z powyższych względów na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. apelacja jako bezzasadna zasługiwała na oddalenie.

SSO Anna Gałas SSO Anna Janas SSO Tomasz Szczurowski